

MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE

UPUTE ZA PRIJAVITELJE
NA JAVNI POZIV ZA DODJELU OZNAKE
„HRVATSKI OTOČNI PROIZVOD“ 2025.

1. SADRŽAJ DOKUMENTA

Ove Upute za prijavitelje sadrže opće informacije o uvjetima prijave i postupku provedbe Javnog poziva za dodjelu oznake „Hrvatski otočni proizvod“ u 2025. godini (u daljnjem tekstu: Javni poziv) koji se objavljuje u svrhu provedbe mjere 1. Programa „Hrvatski otočni proizvod“ KLASA: 304-01/22-04/16, URBROJ: 538-08-1-1-2/258-22-1 od 25. kolovoza 2022. godine.

2. ZNAČENJE POJEDINIH POJMOVA

Otočni proizvod je proizvod, linija proizvoda sa zajedničkim karakteristikama, događanje, umijeće, znanje i/ili vještina, nastala kao rezultat otočne proizvodnje, tradicionalnog načina izrade, inovacije, razvojno-istraživačkog rada ili djelovanja koje doprinosi očuvanju kulturne baštine otoka, otočne tradicije i promiče otočni identitet te nematerijalno kulturno dobro (razni oblici i pojave duhovnog stvaralaštva što se prenose predajom ili na drugi način, a osobito: jezik, dijalekti, govori i toponimika, usmena književnost, folklorno stvaralaštvo u području glazbe, plesa, predaje, igara, obreda, običaja i druge tradicionalne pučke vrednote, tradicijska umijeća i obrti) prema posebnom zakonu kojim se uređuju poslovi zaštite i očuvanja kulturnih dobara te čiji je nositelj otočni subjekt. Otočni proizvod može biti: materijalni otočni proizvod i nematerijalni otočni proizvod.

Nematerijalni otočni proizvod podrazumijeva otočni proizvod koji se odnosi na događanje (manifestacije, natjecanja, sajmovi i dr.), umijeće, znanje i/ili vještinu te očuvanje, organizaciju, skrb i druge aktivnosti koje doprinose očuvanju otočne tradicije, kulturne baštine otoka ili promicanju otočnog identiteta.

Materijalni otočni proizvod je otočni proizvod u materijalnom obliku (poljoprivredni i prehrambeni proizvodi, pića, suveniri/uporabni predmeti, kozmetički proizvodi i drugi otočni proizvod) koji se izrađuje se ili proizvodi na otoku osim u slučaju nepostojanja tehničkih mogućnosti za njegovu izradu na otoku kada se iznimno dopušta izrada odnosno proizvodnja materijalnog izvan otoka.

Otočni subjekt su fizičke i pravne osobe koje svoju djelatnost obavljaju na otoku. Otočni subjekt mora biti upisan u odgovarajuće registre ili upisnike koje vode nadležna tijela te posjedovati odgovarajuće registracije i/ili odobrenja za djelatnost koju obavlja. Fizička osoba koji je vlasnik i nositelj prava na nematerijalnom kulturnom dobru te drugi imatelj kulturnog dobra prema posebnom zakonu kojim se uređuju poslovi zaštite i očuvanja kulturnih dobara, ne mora imati registriranu djelatnost.

Grupa proizvoda je skupina otočnih proizvoda sličnih i/ili zajedničkih karakteristika:

1. prehrambeni proizvodi
2. pića
3. kemijski proizvodi
4. primijenjena umjetnost i dizajn
5. nematerijalni proizvodi.

Stručno povjerenstvo je radno tijelo koje se imenuje za svaku pojedinu grupu otočnih proizvoda u svrhu provedbe postupka dodjele oznake HOP.

3. INFORMACIJE O UVJETIMA ODNOSNO POTREBNIM ANALIZAMA, KARAKTERISTIKAMA, DOKUMENTACIJI TE OZNAČAVANJU PROIZVODA PO POJEDINIM GRUPAMA PROIZVODA

3.1. PREHRAMBENI PROIZVODI

Za sve prehrambene proizvode potrebno je dostaviti:

1. dokaz o mikrobiološkoj ispravnosti proizvoda od strane akreditiranog laboratorija, a sukladno Vodiču za mikrobiološke kriterije za hranu (ožujak 2011.)
2. fizikalno-kemijsku analizu samo onih parametara koji su propisani pravilnikom o kvaliteti dotičnog proizvoda ili skupine proizvoda ukoliko on postoji
3. dokaz o registraciji i/ili odobrenju objekta u poslovanju s hranom izdanu od nadležnog tijela

Svi prehrambeni proizvodi trebaju biti označeni sukladno Zakon o informiranju potrošača o hrani („Narodne novine”, br. 56/1314/14, 56/16 i 32/19.) i Uredbi (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani te je za svaki proizvod potrebno dostaviti prijedlog deklaracije.

3.1.1. ULJA

3.1.1.1. Djevičansko maslinovo ulje

Analiza mora sadržavati:

1. udjel slobodnih masnih kiselina (%)
2. peroksidni broj (mEq O₂/kg)
3. K-brojevi (specifične absorbancije u UV području)
4. senzorske analize

3.1.1.2 Ostala jestiva ulja

Analiza mora sadržavati:

1. udjel slobodnih masnih kiselina (%)
2. peroksidni broj (mmol O₂/kg)
3. senzorske karakteristike

3.1.2. SIREVI

Analiza mora sadržavati:

1. udio mliječne masti u suhoj tvari sira
2. udio vode u bezmasnoj tvari sira
3. dokaz mikrobiološke ispravnost sira

3.1.3. DŽEMOVI/ŽELIRANI PROIZVODI

Analiza mora sadržavati:

1. mikrobiološki nalaz
2. ukupnu količinu šećera koja se određuje refraktometrom
3. senzorsku ocjenu.

Za ostale proizvode npr. paste, namaze, ajvar i sl. potreban je samo mikrobiološki nalaz, uz ispravno označen proizvod

3.1.4. MED

Analiza meda treba sadržavati:

1. reducirajući šećeri (glukoza i fruktoza)
2. saharoza
3. udio vode
4. električna vodljivost
5. dijastaza
6. HMF
7. peludnu analizu ukoliko je med deklariran kao uniflorni

3.2. PIĆA

3.2.1. JAKA ALKOHOLNA PIĆA

Za jaka alkoholna pića potrebna je fizikalno-kemijska analiza ovlaštenog laboratorija sukladno važećim propisima koji reguliraju kvalitetu i zdravstvenu ispravnost proizvoda koji se koriste u pripremi jakih alkoholnih pića.

Također je za jaka alkoholna pića potreban dokaz prijave u Registar trošarinskih obveznika pri Carinskoj upravi Ministarstva financija.

3.2.2. VINO

Podnositelj zahtjeva za vina dostavlja Rješenje o stavljanju na tržište proizvoda, te fizikalno-kemijsku analizu vina kao i organoleptičku (senzorsku) ocjenu vina.

3.3. KEMIJSKI PROIZVODI

Za kemijske proizvode (u koje spadaju i kozmetički proizvodi) sukladno Uredbi (EZ) br. 1223/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. godine o kozmetičkim proizvodima (preinačena verzija) (SL L 342, od 22. 12. 2009.) potrebno je dostaviti dokumentaciju s podacima o kozmetičkom proizvodu (P.I.F.-Product Information File) koja mora sadržavati sljedeće informacije i podatke:

1. Opis kozmetičkog proizvoda koji omogućuje da se dokumentacija s podacima o proizvodu jasno poveže s kozmetičkim proizvodom,
2. Izvješće o sigurnosti kozmetičkog proizvoda (Safety assessment)
3. Opis proizvodne metode i izjavu o sukladnosti s dobrom proizvodnom praksom
4. Ako je to opravdano zbog prirode ili učinka kozmetičkog proizvoda, dokaz o učinku za koji se tvrdi da ga posjeduje kozmetički proizvod
5. Analitičko izvješće o zdravstvenoj ispravnosti gotovog proizvoda
6. Prijedlog deklaracije

Za eterična ulja potrebno je dostaviti:

1. Analizu glavnih sastojaka plinskom kromatografijom
2. Sigurnosno tehnički list (STL) ovjeren od Službe za toksikologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ)
3. Prijedlog deklaracije.

Dostavljena analitička izvješća iz točke 3. ovih Uputa moraju odgovarati uzorcima koji se dostavljaju uz prijavu.

3.4. PRIMIJENJENA UMJETNOST I DIZAJN

Izborom materijala i tehnikom izrade proizvod bi trebao reflektirati ne samo prirodnu okolinu otoka kao resurs nego i društveni kontekst te njegove karakteristike, korištenjem tehnika izrade karakterističnih za sredinu u kojoj nastaje.

Trebaju biti zadovoljeni kriteriji funkcionalnosti, kako na razini neškodljivosti prilikom uporabe za korisnika tako i na razini ergonomske prilagođenosti istom.

Proizvod može biti rezultat tradicionalnog načina izrade ili inovativnosti kao suvremene reinterpretacije tradicije.

3.5. NEMATERIJALNI OTOČNI PROIZVOD

Nematerijalni otočni proizvod treba biti rezultat djelovanja i života na otoku, oslanjati se na obiteljsku ili lokalnu tradiciju i/ili povijest, doprinositi očuvanju kulturne baštine otoka, otočne tradicije i promicati otočni identitet i njegovu nematerijalnu komponentu.

U dokumentaciji je potrebno opisati događanje, običaj, svečanost, umijeće, znanje i/ili vještina, te usmenu predaju i izričaje nastale kao rezultat djelovanja i života na otoku, i kako to djelovanje doprinosi očuvanju kulturne baštine otoka, otočne tradicije i promiče otočni identitet i njegovu nematerijalnu komponentu. Ako je moguće, u opisnom dijelu treba dodati i dio u kojem se prijavljena aktivnost kojom se čuva tradicija, oslanja na obiteljsku ili lokalnu tradiciju ili povijest, te navesti promjene u odnosu na povijesne obrasce (i današnje stanje). Također, poželjno je navesti zbog čega je prijedlog važan za predlagatelja i/ili otočnu zajednicu.

Posebno treba naznačiti na koji će način nositelji aktivnosti provoditi aktivnost u tom mjestu ili široj okolini u idućih pet godina koliko traje oznaka HOP, te koje su mogućnosti za osiguranje održivosti i njegovog prenošenja.

U dokumentaciji trebaju biti navedeni sljedeći podaci: naziv, lokacija, nositelj/i i opis nematerijalnog otočnog proizvoda i njegovog značaja za zajednicu (obavezno priložiti audio, video i foto dokumentaciju, promidžbene i tiskane materijale).

4. ADMINISTRATIVNA PROVJERA ZAHTJEVA I DOSTAVA MATERIJALNOG OTOČNOG PROIZVODA

Po isteku roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu oznake HOP, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) provodi administrativnu provjeru vezanu uz ispunjavanje formalnih uvjeta Javnog poziva koja podrazumijeva sljedeće:

- je li zahtjev pravodoban
- je li uz zahtjev priložena sva dokumentacija

Nepravodobni i nepotpuni zahtjevi neće se uputiti u daljnji postupak o čemu Ministarstvo donosi rješenje u upravnom postupku.

Otočnom subjektu, čiji zahtjev i dokumentacija za materijalni otočni proizvod zadovoljava uvjete administrativne provjere, Ministarstvo dostavlja pisanu obavijest elektroničkim putem o upućivanju u daljnju proceduru.

Po primitku pisane obavijesti Ministarstva, otočni subjekt dostavlja Ministarstvu materijalni otočni proizvod u svrhu nastavka provođenja postupka dodjele oznake HOP, u roku od 30 dana od dana zaprimanja obavijesti. Materijalni otočni proizvod, ovisno o vrsti proizvoda, mora biti zapakiran u originalnu ambalažu te označen sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje označavanja proizvoda.

Ukoliko je otočni subjekt u mogućnosti, materijalni otočni proizvod može dostaviti i odmah prilikom slanja zahtjeva za dodjelu oznake HOP.

U slučaju da je materijalni otočni proizvod velikih dimenzija te ga nije moguće dostaviti u prostorije Ministarstva, dostatno je poslati fotografije istog elektroničkim putem.

U slučaju da materijalni otočni proizvod ima kratak rok trajanja, isti je potrebno dostaviti prije stručne provjere podnesenog zahtjeva koje provodi Stručno povjerenstvo za dodjelu oznake HOP, uz prethodni dogovor termina s Ministarstvom.

Ako materijalni otočni proizvod nije dostavljen u roku i na gore naveden način, zahtjev za dodjelu oznake HOP za taj materijalni otočni proizvod neće biti upućen u daljnju proceduru dodjele oznake HOP o čemu će se donijeti rješenje.

Troškove dostave materijalnog otočnog proizvoda i ponovne dostave snosi otočni subjekt.

Dostavljeni proizvodi na Javni poziv se u pravilu ne vraćaju otočnom subjektu odnosno vlasniku proizvoda. Posebno se to odnosi na one proizvode (prehrambene proizvode, pića, kozmetičke proizvode) koji se otvaraju za degustaciju i koji uslijed stručnog pregleda ili nekog drugog razloga mogu izgubiti svoj originalni izgled, rok trajanja i sl. Ukoliko se radi o proizvodima primijenjene umjetnosti i dizajna, a otočni subjekt zbog posebne važnosti proizvoda ili nekog drugog razloga želi povrat materijalnog proizvoda, dužan je to istaknuti prilikom dostave proizvoda. Organizaciju povrata proizvoda i preuzimanje iz Ministarstva provodi sam otočni subjekt o svom trošku.

5. DOSTAVA DODATNOG ISPITIVANJA, DODATNE DOKUMENTACIJE I PONOVA DOSTAVA MATERIJALNOG PROIZVODA

Stručno povjerenstvo može, prije izrade mišljenja za pojedini otočni proizvod, zatražiti dodatno ispitivanje proizvoda, dodatno pojašnjenje ili dostavu dodatne dokumentacije za otočni proizvod, osim ispitivanja i dokumentacije propisanih Javnim pozivom, ili ponovnu dostavu materijalnog otočnog proizvoda zbog nastanka nepredviđenih okolnosti (oštećenje materijalnog otočnog proizvoda i/ili ambalaže i sl. pri prvoj dostavi proizvoda).

U navedenim slučajevima Ministarstvo dostavlja otočnom subjektu pisani zahtjev elektroničkim putem s naznačenim rokom dostave proizvoda, rezultata dodatnih ispitivanja ili dodatne dokumentacije koje Ministarstvo po primitku prosljeđuje Stručnom povjerenstvu.

Ako otočni subjekt ne dostavi traženi proizvod, rezultat dodatnog ispitivanja odnosno dodatnu dokumentaciju u naznačenom roku, smatrat će se da je odustao od svojeg zahtjeva za dodjelu oznake HOP.

Troškove dodatnog ispitivanja, dostave dodatne dokumentacije (pojašnjenja) ili ponovne dostave materijalnog otočnog proizvoda snosi otočni subjekt.

6. DOSTAVA NEMATERIJALNOG OTOČNOG PROIZVODA

Ako postoji fizički proizvod nematerijalne baštine potrebno ga je dostaviti fizički ili putem slikovnog i/ili video zapisa.

7. PRIJEDLOG ZA DODJELU OZNAKE HOP I RJEŠENJE O DODJELI OZNAKE HOP

Stručno povjerenstvo izrađuje prijedloge za dodjelu oznake HOP te daje mišljenje na temelju provjere usklađenosti otočnog proizvoda s odredbama članka 5. Pravilnika o provedbi programa „Hrvatski otočni proizvod“ u vezi s djelokrugom, brojem članova i sastavom stručnih povjerenstava za dodjelu oznake „Hrvatski otočni proizvod“, načinu vođenja evidencije subjekata kojima je dodijeljena oznaka „Hrvatski otočni proizvod“ i načinu provođenja kontrole nad korištenjem oznake „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“, broj 139/21) i Javnog poziva, dostavljene dokumentacije i stručne procjene dostavljenog materijalnog otočnog proizvoda.

O zahtjevu za dodjelu oznake HOP Ministarstvo donosi rješenje u upravnom postupku na temelju prijedloga i mišljenja Stručnog povjerenstva. Protiv rješenja o dodjeli oznake HOP i rješenja o odbijanju zahtjeva za dodjelu oznake HOP nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Rješenje o dodjeli oznake HOP izdaje se na rok od pet godina.